

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФІЛОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ**

Олеся Харківська

**РЕДАГУВАННЯ Й КОРЕКТУРА НАУКОВОГО ТЕКСТУ
методичні матеріали до практичних занять**

**для здобувачів першого року навчання
другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання
філологічного факультету
спеціальність 035 Філологія
спеціалізації 035.01 Українська мова та література
освітньої програми «Українська мова і література»**

Ужгород 2021

УДК 811.11.2

X – 23

Рекомендовано до друку кафедрою української мови філологічного факультету ДВНЗ «Ужгородський національний університет», протокол № 8 від 15 червня 2021 року.

Укладач –

О.В. Харківська, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Рецензенти –

О.В. Баньої, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет»;

О.Б. Негер, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Відповідальна за випуск –

Н.Ф. Венжинович, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови ДВНЗ «Ужгородський національний університет».

Редагування й коректура наукового тексту: методичні матеріали до практичних занять для здобувачів першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання філологічного факультету спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова і література» / Уклад. О.В. Харківська. Ужгород: ФОП Сабов А.М., 2021. 36 с.

Методичні матеріали призначені для проведення практичних занять зі здобувачами першого курсу другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання філологічного факультету спеціальності 035 Філологія спеціалізації 035.01 Українська мова та література освітньої програми «Українська мова і література», які вивчають редагування наукового тексту відповідно до навчального плану. Мета видання – допомогти здобувачам застосовувати набуті навички теоретичних знань.

ЗМІСТ

Передмова	4
Програма навчальної дисципліни	5
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	6
ТЕКСТИ ДЛЯ ЛІНГВОСТИЛІЧНОГО АНАЛІЗУ.....	8
Текст № 1	8
Текст № 2	10
Текст № 3	11
Текст № 4	13
Текст № 5	16
Текст № 6	18
Текст № 7	20
Текст № 8	22
Текст № 9	23
Текст № 10	25
ТЕСТИ.....	28
Перелік питань до модульної контрольної роботи № 1 з дисципліни «Редагування й коректура наукового тексту»	35
Перелік питань до модульної контрольної роботи № 2 з дисципліни «Редагування й коректура наукового тексту»	35
Перелік питань для підсумкового контролю	36

ПЕРЕДМОВА

Сучасні інформаційні та глобалізаційні процеси, які тривають у цивілізованому світі, поглибили й зумовили вивчення і популяризацію науки про документ, а стрімкий розвиток технологій спровокував попит на нові професії, такі як: філолог, філолог-дослідник, документознавець, наукові співробітники (філологія, лінгвістика, переклади), літературознавець, письменник (інший автор), науковий редактор, літературний співробітник та інші.

Навчально-методичні матеріали, представлені в посібнику, допоможуть засвоїти програмовий матеріал, зорієнтують щодо опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань. Зміст самостійної роботи, визначений робочою програмою навчальної дисципліни, репрезентовано структурними частинами методичних матеріалів, що передбачають виконання різних видів завдань, можливість проведення самоконтролю з боку здобувача освіти та дистанційного контролю в системі Moodle. Для самостійної роботи здобувачу освіти рекомендовано відповідну наукову, монографічну і періодичну літературу.

Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Предмет і завдання редагування наукового тексту як наукової та навчальної дисципліни.

Предмет курсу та основні завдання. Становлення редагування наукового тексту як професійної діяльності. Українське редагування в другій половині ХХ століття. Етапи розвитку літературного редагування.

Тема 2. Теорія редагування та її складові.

Поняття теорії редагування. Галузі теорії редагування. Специфіка праці редактора. Основні завдання редактора. Етапи роботи редактора над текстом.

Тема 3. Специфіка праці редактора.

Програма діяльності літературного редактора. Завдання редактора. Етапи роботи редактора над текстом. Специфіка читання тексту редактором.

Тема 4. Історія та сучасність коректури, її понятійний апарат.

Поняття коректури. Поняття про коректора і коректорат. Виникнення і становлення коректури. Коректорська діяльність у ХІХ – ХХ ст.. Коректура на сучасному етапі.

Тема 5. Правка як складова редакторської праці.

Поняття правки. Завдання правки. Типологія правки. Методичні вимоги до правки.

Тема 6. Технологія коректури. Коректурні знаки.

Поняття коректурних знаків. Види коректурних знаків. Державний стандарт коректурних знаків. Техніка коректури.

Тема 7. Особливості праці коректора.

Коректор як учасник редакційно-видавничого процесу, його обов'язки. Складові компетенції коректора. Специфіка коректорського читання відбитків. Способи коректорського читання.

Тема 8. Редагування текстів за допомогою комп'ютерних програм.

Об'єктивний процес комп'ютеризації видавничої справи і суб'єктивні чинники створення „революційної” теорії видавничої справи та редагування. Позитиви і негативи так званого екранного редагування.

Можливості програм текстового редактора Microsoft Word.

Тема 9. Редакторська підготовка довідкових видань.

Типологічний ряд довідкових видань. Особливості побудови текстової частини словників, довідників, енциклопедій.

Особливості редакторської підготовки матеріалів.

Тема 10. Методика редакторського аналізу тексту. 1.

Аналіз композиції. Поняття композиції. Критерії аналізу композиції тексту. Прийоми аналізу композиції тексту. Схема аналізу композиції.

Тема 11. Методика редакторського аналізу тексту. 2.

Аналіз рубрикації. Поняття про рубрикацію. Особливості рубрикації текстів. Методичні прийоми редагування рубрикацій. Редагування різних видів рубрик. Вимоги до редагування абзаців і переліків. Робота редактора

над нумерацією і родовими позначеннями рубрик. Робота над змістом рубрик.

Тема 12. Методика редагування фактичного матеріалу.

Поняття факту у творі. Види фактів. Особливості редагування цитатного матеріалу. Вимоги до оформлення цитат. Бібліографічні посилання, їх види. Специфіка редагування бібліографічних посилань.

Тема 13. Мовностилістичне редагування тексту.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця, видавця. Київ: Наша культура і наука, 2005. С. 201–362.
2. Тимошик М. Видавничий бізнес: Погляд журналіста, видавця, вченого. Київ: Наша культура і наука, 2005. 326 с.
3. Анти-суржик / за ред. О. Сербенської. Львів: Світ, 1994. 152 с.
4. Бем Г. та ін. Видавець майбутнього: маркетинг і менеджмент у видавництві / Пер. з нім. Київ: Основи, 1994. 174 с.
5. Городенко Л. Системи верстки: Навчальний посібник. Київ, 2006. 490 с.
6. Зелінська Н. Наукове книговидання в Україні: історія та сучасний стан. Львів: Світ, 2002. 268 с.
7. Іванченко Р. Літературне редагування: Навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Вища школа, 1983. 248 с. (Репринтне перевидання 2003 р., Парламентське вид-во).
8. Капелюшний А.О. Редагування в засобах масової інформації: Навчальний посібник. Львів: ПАЮ, 2005. 304 с.
9. Капелюшний А. О. Стилістика редагування журналістських текстів: Практичні заняття. Львів: Паіс, 2003. 544 с.
10. Капелюшний А. Типологія журналістських помилок. Львів, 2000. 68 с.
11. Коптілов В. Теорія та практика перекладу. Київ, 2003. 286 с.
12. Партико З.В. Основи редагування. Львів: Львівська політехніка, 2017. 332 с.
13. Пономарів О. Культура слова: мовностилістичні поради. Київ: Либідь, 1999. 240 с.
14. Реклама: Словник термінів / Упорядник Р. Г. Іванченко. Київ: Фонд сприяння розвитку книговидання та преси, 1998. 208 с.
15. Різун В. Літературне редагування: Підручник. Київ: Либідь, 1996. 240 с.
16. Різун В. Основи комп'ютерного набору і коректури: Підручник. Київ: Либідь, 1993. 172 с.
17. Серажим К. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія, архітектоніка, варіативність. Київ, 2002. 392 с.

19. Фаріон І. Мова – краса і сила: Суспільно-креативна роль української мови в XI – середині XIX ст. 3-тє вид. Львів: Видавництво Національного університету «Львівська політехніка», 2010. 212 с.
20. Черниш Н. Українська енциклопедична справа: історія розвитку, теоретичні засади підготовки видань. Львів: Фенікс, 1998. 92 с.
21. Черниш Н. Українське енциклопедичне книговидання. *Книга і преса в контексті культурно-історичного розвитку українського суспільства*. Львів, 1995. С. 32–45.
22. Черниш Н. Досвід та проблеми видання творів призабутих письменників. *Палітра друку*. 1995. № 1. С. 54–55.
23. Шевченко В. Лексика комп'ютерних редакційно-видавничих систем: Англо-український словник. К.: ВПЦ «Київський університет», 2000. 112. с.
24. Яцимірська М. Культура фахової мови журналіста: Навч. пос. – Львів: ПАІС, 2004. С. 5–157.
25. Романюк М. Загальна і спеціальна бібліографія: Навч. пос. Львів, 2002. 112 с.

ТЕКСТИ ДЛЯ ЛІНГВОСТИЛІЧНОГО АНАЛІЗУ¹

Текст № 1

ПРАКТИЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЗІСТАВНОГО МОВОЗНАВСТВА

I. Зіставне мовознавство привертає увагу лінгвістів багатьох країн, оскільки воно має не лише суто теоретичне значення, є основою практичного застосування лінгвістичної науки.

II. Вин (и, е)кнен..я контраст (и,і)вної лінгвістики зумовило вивчен...я іноземних мов що (не) втратило своєї актуал...ності (й,і) (у/в) наш час. Одним із/з/зі ч(и,і)н..иків які перешкоджают.. успішному навчан.ю іноземної мови є негативний (в/у)плив рідної мови. Цей (в/у)плив може бути усунутий шляхом зіставного аналізу рідної мови (й/і) тієї якою ніби(то) матеріал побудован..ий на контраст..(и/і)вній основі ускладнює вивчен..я другої мови.

III. Але ще Л.В. Щерба зазначав що усунути рідну мову під час навчан..я іноземної (ні)коли (не)вдаст..ся бо вона існує (у/в) свідомості учнів. Рідну мову можна усунути хіба (що) із/з/зі голови учня.

IV. Однак роль РІДНОЇ мови слід розглядати не лише в негативному плані (як заваду, причину інтерференції), а й у позитивному (як сприяння в засвоєнні іноземної мови). ПОЗИТИВНИЙ вплив рідної мови полягає у тому, що вона може служити *основною* для усунення негативного впливу рідної мови.

Із/з/зі контрактивною (зіставною) лінгвістикою (мовознавством) пов'язані два методичні прийоми (підходи) – контрастивний (зіставний) аналіз (розгляд) і аналіз (розгляд) помилок (ошибок).

VI. Контрастивний метод ставить за мету передбачення тих моментів де можуть виникнути труднощі або наоборот полегшення, в процесі навчання. Його основою – являється порівняльне описання базової (вихідної) мови учня і мови-цілі (референтної) яку він старається оволодіти.

Завдання до тексту

1. Визначте, до якого підстилю наукового стилю належить текст:

- А. Власне науковий.
- Б. Науково-навчальний.
- В. Науково-популярний.
- Г. Професійно-виробничий.

2. Визначте, що виражає заголовок – тему чи основну думку.

3. Визначте, до якого типу мовлення належить науковий текст:

- А. Науковий опис.
- Б. Наукова розповідь.

---

¹ За працею: Збірник фахових текстів із завданнями з «Української мови (за професійним спрямуванням)»: методичне забезпечення контролю навчальних досягнень студентів / укл. І.В.Варнавська, В.І.Грицина, Т.В.Левакіна та інші. Херсон, 2011. 163 с.

В. Науковий роздум.

Г. Текст поєднує кілька типів мовлення.

Акцентуаційний рівень

4. Поставте наголос у словах: ЗІСТАВНИЙ, НАВЧАННЯ, ВИДАННЯ.

Лексичний рівень

5. В абзаці V підберіть, на ваш погляд, найбільш стилістично виправдані лексичні варіанти і запишіть.

6. Випишіть з тексту три приклади двокомпонентних термінів «прикметник+іменник».

7. До виділених курсивом слів в абзацах I і IV підберіть рідномовні синоніми або іншомовного походження.

8. Доберіть антоніми до слів: ВІНИКНЕННЯ, НЕГАТИВНИЙ.

9. За дефініцією визначте термін:

- наука про мову, мовознавства.

- важливий, істотний для певного часу; той, що відповідає найважливішим вимогам сучасності.

...- спосіб виконання чого-небудь; метод дослідження чого-небудь; усталений спосіб виконання або виготовлення чого-небудь.

...- метод наукового дослідження предметів, явищ та ін. шляхом розчленування їх (у думці або фактично) на складові частини.

...- здатність людини відображати дійсність у мисленні; сприйняття навколишнього світу, властиве людині; розум. Ясне усвідомлення чого-небудь.

Граматичний рівень

10. В абзаці IV знайдіть виділений великими літерами перший прикметник поставте у формі найвищого ступеня порівняння складеної форми, а другий – у формі вищого ступеня порівняння складеної форми.

Орфографічний і пунктуаційний рівень

11. В абзаці VI знайдіть орфографічні, пунктуаційні, лексичні та синтаксичні огріхи. Відредагуйте його і запишіть.

12. Запишіть абзаци II і III, розкривши дужки; замість крапок поставте (якщо це необхідно) відповідні букви чи інші графеми; розставте пропущені розділові знаки.

13. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: за основу тексту взято матеріал, розміщених на сторінках 20-21 підручника «Основи зіставного мовознавства», виданого в 2006 році Видавничим Центром «Академія» у м. Києві. Загальний обсяг – 520 сторінок. Автор видання – Михайло Петрович Кочерган.

Текст № 2

Лексема «концепція» у/вживалася у/в європейському науковому обігу здавна в/у значенні ідеї твор...(а/у), його задум...(а/у), стисло сформульованої програми мовця тощо. 2. Але когнітивна лінгвістика 1980-90-х років, почавши **активно** використовувати морфологічну основу цієї лексеми («концепт») у/в якості самостійного слово терміна в/у зовсім протилежному розумінні як комплекс... тематично споріднених знань про типову соціальну ситуацію, зруйнувала **прозоре** семантичне наповнення термін...(а/у) «концепція», так що сьогодні він має розмаїття значень. 3. Преподносимо розглядати «концепцію» двояко: суто філологічно (по її етимологією та історичним використанням, тобто як зародищ, задум, стисло сформульовану ідею висказування) і суто аналітично (концепцію можна сформулювати лише для цілей тлумачення, але її неможливо вичленувати з тексту. бо вона є текстовою цілісністю). Саме тому, а також завдяки кількісно і/й якісно значному практичному, критичному і/й теоретичному матеріалі і/й його копіткому аналізу можна стверджувати, що процес аналіз...(а/у) взагалі треба оцінювати сьогодні по-новому. 4. Перш за все потрібно звернути пил...ну увагу на текст і/й прийняти за основу, що його зміст та/і форма втілюють якусь концепцію у/в тому сенсі, у/в якому її розуміє багато філологів й/і мистецтвознавців, стверджуючи, що концепцію твор...(а/у) ніколи не можна передати іншими засобами, крім тих, які у/вже використав її автор. *Так, В.В.Іванов, значний російський лінгвіст, заявив у 1978-ому році, що концептуальна ситуація ніколи не піддається вичерпному вербальному оформленню, якщо не мати на увазі повного повторення тлумачного тексту.* коли Е. Хемінгуейя якось запитали, що він бажав сказати своїм оповіданням «Старий і море», то американський письменник не без іронічного підтекст...(а/у) відповів, що художній твір неможливо розглядати як паляницю із/з родзинками, де останні втілюють основний зміст, й/і що художній твір й/і є те, що у/в ньому розповідається. А коли – майже за сто років до Хемінгуейя – Л.Толстого запитали, про що йдеться у/в його романі «Анна Кареніна», то він сказав, що для об...єктивної відповіді йому треба повністю процитувати цей роман.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте підстиль НС й письмово обґрунтуйте.
2. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
3. Розбийте текст на абзаци.

Акцентуаційний рівень: поставте наголос у підкреслених словах

Лексичний рівень

4. Доберіть український відповідник до слів: лексема, лінгвістика, когнітивний, семантика, вербальний, лінгвіст, концепція.

5. Доберіть синоніми до слова (слів): тлумачення, письменник, повторення, ціль, вживати, стисло, основа, самостійний, вичленувати, копіткому, значний, пильний (пильна увага), задум.

6. За дефініцією визначте термін:

– слово як самостійна смислова одиниця, що розглядається в мовознавстві в усій сукупності своїх форм і значень.

– усний, словесний.

– система доказів певного положення, система поглядів на те чи інше явище; ідейний задум твору.

– сукупність предметів, явищ, дій, властивостей тощо.

– внутрішній, прихований зміст якого-небудь тексту, висловлювання.

7. Доберіть антонім до слова (слів): стисло, самостійний, запитати, значний.

8. Знайдіть помилку у реченні 3, запишіть зредагований варіант слова\словосполучення.

Граматичний рівень

9. Визначте порядок слів у виділеному реченні.

10. Трансформуйте виділене речення так, щоб порядок слів був би зворотним (прямим).

11. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння від виділених прикметників (прислівників).

Орфографічний і пунктуаційний рівень

12. Оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА, поясніть вживання м'якого знака та апострофа.

13. Поставте закінчення в іменниках чоловічого роду II відміни однини.

14. Поясніть розділові знаки у реченні 2,4

15. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: А. Ф. Науменко Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів Філологічний аналіз тексту (Основи лінгвопоетики). Нова Книга Вінниця С. 60-61 2005 416 с.

Текст № 3

1. Розвиток мови загалом супроводжується постійними змінами.

2. Змінюється звукова, лексична, морфологічна і/й синтаксична система.

3. Розвивається мова за своїми законами, які мають об...ективний характер, тобто не залежать від волі людей. В/Усі зміни мови зумовлені зовнішніми

і/та внутрішніми причинами. 5. До зовнішніх причин належать економічний **і/та** суспільно-політичний розвиток, вплив різних історичних подій, прогрес **в/у** науці **та/і** техніці, розвиток культури тощо. Зовнішні чинники є надзвичайно потужними. Від них залежить не тільки зміни **в/у** мові, а **й/і** саме існування чи зникнення мови. Мова існує доти, доки існує народ – носій цієї мови. Вона зникає тоді, коли зникає народ, що може трапитися внаслідок втрати державної незалежності, асиміляції політично панівною нацією **в/у** багатомовній державі чи **в/унаслідок** фізичного винищення. Так, на початку II тисячоліття до н.е. вимерла шумерська мова (існувала на території сучасного Іраку); **в/у** I ст. до н.е. – вавилоно-асирійська (аркадська) мова; на початку XVIII ст. – прусська і полабська. Причиною зникнення всіх цих мов послужили зовнішні чинники – історичні події, пов'язані **із/з** підкоренням та асиміляцією носіїв мов іншими народами. Зовнішні чинники впливають на зміни окремих структурних елементів мови: появу нових слів, вимову звуків, виникнення нових граматичних форм. До зовнішніх причин відносять **і/й** контактування мов – один **із/з** найсильніших чинників зміни **і/й** розвитку мови. *Однак не у/в усіх випадках мовних змін простежується пряма залежність від зовнішніх чинників.* 15. Так, неодними суспільними умовами чи якимись іншими зовнішніми чинниками не можна об'яснити **у/в**трату носових голосних, зредукованих чи появу чергування. Такі явища розвиваються всередині мови, зумовлені її внутрішніми потребами, інерцією розвитку, тобто саморозвитком. Значить, внутрішн...омовні причини закладені **у/в** самій мові, **у/в** її внутрішній системі, **у/в** її можливостях **й/і** тенденціях. Це – суперечності, що є **в/у** мові, борот...ба між якими спричиняє зміни. Всі такі суперечності зводяться до суперечностей між потребами спілкування **і/й** мовними можливостями. Зовнішні **і/й** внутрішні причини взаємопов...язані, тому мовні зміни нерідко є наслідком взаємодії зовнішніх **і/й** внутрішніх чинників. Так, наприклад, зовнішні причини зумовили появу **нових** слів **в/у** певній мові, однак ці слова створені мовою за її законами і **із/з** її матеріалу. Зовнішній вигляд слова не залежить від зовнішніх чинників.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте підстиль НС й письмово обґрунтуйте.
2. Доберіть заголовок до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Розбийте текст на абзаци.

Акцентуаційний рівень: поставте наголос у підкреслених словах.

Лексичний рівень

5. Доберіть український відповідник до слів: редукція, контактування, елемент, асиміляція, лексема, об'єктивний, прогресс, тенденція.

6. Доберіть синоніми до слова (слів): чинники, наслідок, нерідко, суперечність, зміни, носові (приголосні), підкорення, потужний.

7. За дефініцією визначте термін:

– система словесного вираження думок і почуттів, яка має певну звукову й граматичну будову і є засобом спілкування людей; мовлення, властиве комусь, манера говорити.

– слово як самостійна смислова одиниця, що розглядається в мовознавстві в усій сукупності своїх форм і значень.

– злиття одного народу з іншим унаслідок засвоєння його мови, культури, національної свідомості.

– напрям, у якому відбувається який-небудь розвиток (суспільства, економіки, культури); спрямованість у поглядах або дії, наміри властиві кому-небудь, чому-небудь; упереджена думка, що нав'язується читачеві або глядачеві.

– ослаблення артикуляції ненаголошених звуків і зміна їх звучання.

8. Доберіть антонім до слова (слів): розвиток, створити, зовнішній, новий, потужний, поява

9. Знайдіть помилку в реченні 15, запишіть зредагований варіант слова/словосполучення.

Граматичний рівень

10. Визначте порядок слів у виділеному реченні.

11. Випишіть речення зі зворотним порядком слів.

12. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння від виділених прикметників (прислівників).

Орфографічний і пунктуаційний рівень

13. Оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА, поясніть вживання м'якого знака та апострофа.

14. Поставте закінчення в іменниках чоловічого роду II відміни однини.

15. Поясніть розділові знаки у реченні 2,3,5

16. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Кочерган М.П. Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти Вступ до мовознавства: К Академія Видавничий центр 2002 С. 45–46 368 с.

Текст № 4

Мова є однією з/зі знакових систем. У цьому легко переконатися, взявши до уваги той факт, що будь-який знак іншої семіотичної системи можна передати словом чи якимось іншим мовним виразом. Так, скажімо, можна показати на двері, а можна цей знак замінити словом «вийдіть». Однак не все, що є у/в мові, можна вважати знаком, а лише те, що служить для передачі інформації. Окремо взяти звуки мови не є знаками, бо вони нічого не означають. Вони мають план вираження і/й не мають план...(а/у) змісту...(а/у). Тому спілкуватися за допомогою лише окремих звуків неможливо. Немає підстав вважати повноцінним знаком і/й морфему, бо самотійно вона, як правило, значення не виражає, а тільки в/у складі слова. Так, зокрема, визначити, яке значення має ізол...овано взяте закінчення –а, неможливо, тоді як в/у складі конкретних слів воно легко встановлюється. Морфема не може самотійно реалізувати своє значення, тому її називають напівзнаком. Лексема (слово) має план вираження і/й план зміст...(а/у), який реалізується самотійно, тому лексему вважають справжнім знаком. Лексема як знак складається із/з незнаків (фонем). За допомогою обмеженого числа фонем можна створити необмежену кількість знаків (лексем). В/У цьому виявляється так званий принцип мовної економії. *Речення не можна вважати знаком, бо воно складається із/зі знаків і/й належить до рівня структур.* 8. Мовні знаки, як й/і знаки других семіотичних систем, є умовними, довільними. Вони не мають органічного зв...язк...(а/у) з/із явищами, які позначають. Про умовність мовних знаків свідчить й/і те, що одне й/і те саме поняття в/у різних мовах позначається різними звуковими комплексами і, навпаки, однакові звукові комплекси у/в різних мовах мають різне значення. Однак мова як знакова система відрізняється від усіх інших знакових систем. Вона на відміну від інших знакових систем, які є штучними, особлива, дуже **складна** природна знакова система. Ця особливість стосується не тільки її структури, яка має багаторівневу організацію, а й/і багатство її функцій. Мова є універсальною, всеосяжною знаковою системою. Будь-яку іншу знакову систему можливо передати мовою, а навпаки зробити неможливо. В/Усе, що ми можемо передати за допомогою мови, неможливо передати ні дорожніми сигналами, ні математичною чи хімічною символікою, ні навіть тими знаковими системами, які є похідними від мови (азбука Морзе, мова жестів тощо). Невербальні форми спілкування (міміка, жести) є допоміжними, супровідними щодо мови засобами.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте підстиль НС.
2. Доберіть заголовки до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Розбийте текст на абзаци.

Акцентуаційний рівень: поставте наголос у підкреслених словах.

Лексичний рівень

5. Доберіть український відповідник до слів: невербальний, організацію (багаторівневу), сигнал, комплекси (звукові), семіотичний, лексема, органічний, інформація, структура

6. Доберіть синоніми до слова (слів): штучний, особливий, однаковий, вираз, спілкуватися.

7. За дефініцією визначте термін:

– рух тіла чи рук, який супроводжує людську мову для підсилення її виразності або має значення певного знака, сигналу; взагалі рух руки або тіла.

– умовне позначення явища, поняття, ідеї; художній образ, який умовно передає певну думку, почуття.

– система словесного вираження думок і почуттів, яка має певну звукову й граматичну будову і є засобом спілкування людей; мовлення, властиве комусь, манера говорити.

– слово як самостійна смислова одиниця, що розглядається в мовознавстві в усій сукупності своїх форм і значень.

– найменша значуща частина слова, що складається з однієї або кількох фонем.

8. Доберіть антонім до слова (слів): штучний, особливий, складний, різний.

9. Знайдіть помилку в реченні 8, запишіть зредагований варіант слова/словосполучення.

10. Випишіть фахові терміни. Визначте, якими частинами мови вони виражені.

Граматичний рівень

11. Визначте порядок слів у виділеному реченні.

12. Випишіть речення зі зворотним порядком слів.

13. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння від виділених прикметників (прислівників).

Орфографічний і пунктуаційний рівень:

14. Оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА, поясніть вживання м'якого знака та апострофа.

15. Поставте закінчення в іменниках чоловічого роду II відміни однини.

16. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Вступ до мовознавства. Кочерган М.П. Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Видавничий центр Академія С. 29–30. 2002 с.

Текст № 5

Розвиток мови загалом супроводжується постійними змінами. 2. Змінюється звукова, лексична, морфологічна і/й синтаксична система. 3. Розвивається мова за своїми законами, які мають об...ективний характер, тобто не залежать від волі людей. В/Усі зміни мови зумовлені зовнішніми і/та внутрішніми причинами. 5. До зовнішніх причин належать економічний і/та суспільно-політичний розвиток, вплив різних історичних подій, прогрес в/у науці та/і техніці, розвиток культури тощо. Зовнішні чинники є надзвичайно потужними. Від них залежить не тільки зміни в/у мові, а й/і саме існування чи зникнення мови. Мова існує доти, доки існує народ – носій цієї мови. Вона зникає тоді, коли зникає народ, що може трапитися внаслідок втрати державної незалежності, асиміляції політично панівною нацією в/у багатомовній державі чи в/унаслідок фізичного винищення. Так, на початку II тисячоліття до н.е. вимерла шумерська мова (існувала на території сучасного Іраку); в/у I ст. до н.е. – вавилоно-асирійська (аркадська) мова; на початку XVIII ст. – прусська і полабська. Причиною зникнення всіх цих мов послужили зовнішні чинники – історичні події, пов'язані із/з підкоренням та асиміляцією носіїв мов іншими народами. Зовнішні чинники впливають на зміни окремих структурних елементів мови: появу нових слів, вимову звуків, виникнення нових граматичних форм. До зовнішніх причин відносять і/й контактування мов – один із/з найсильніших чинників зміни і/й розвитку мови. *Однак не у/в усіх випадках мовних змін простежується пряма залежність від зовнішніх чинників.* 15. Так, неодними суспільними умовами чи якимись іншими зовнішніми чинниками не можна об'яснити у/втрату носових голосних, зредукованих чи появу чергування. Такі явища розвиваються всередині мови, зумовлені її внутрішніми потребами, інерцією розвитку, тобто саморозвитком. Значить, внутрішн...омовні причини закладені у/в самій мові, у/в її внутрішній системі, у/в її можливостях й/і тенденціях. Це – суперечності, що є в/у мові, борот...ба між якими спричиняє зміни. Всі такі суперечності зводяться до суперечностей між потребами спілкування і/й мовними можливостями. Зовнішні і/й внутрішні причини взаємопов...язані, тому мовні зміни нерідко є наслідком взаємодії зовнішніх і/й внутрішніх чинників. Так, наприклад, зовнішні причини зумовили появу нових слів в/у певній мові, однак ці слова створені мовою за її законами і із/з її матеріалу. Зовнішній вигляд слова не залежить від зовнішніх чинників.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте підстиль НС й письмово обґрунтуйте
2. Доберіть заголовки до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Розбийте текст на абзаци.

Акцентуаційний рівень: поставте наголос у підкреслених словах.

Лексичний рівень

5. Доберіть український відповідник до слів: редукція, контактування, елемент, асиміляція, лексема, об'єктивний, прогрес, тенденція
6. Доберіть синоніми до слова (слів): чинники, наслідок, нерідко, суперечність, зміни, носові (приголосні), підкорення, потужний.

7. За дефініцією визначте термін:

– система словесного вираження думок і почуттів, яка має певну звукову й граматичну будову і є засобом спілкування людей; мовлення, властиве комусь, манера говорити.

– слово як самостійна смислова одиниця, що розглядається в мовознавстві в усій сукупності своїх форм і значень.

– злиття одного народу з іншим унаслідок засвоєння його мови, культури, національної свідомості.

– напрям, у якому відбувається який-небудь розвиток (суспільства, економіки, культури); спрямованість у поглядах або дії, наміри властиві кому-небудь, чому-небудь; упереджена думка, що нав'язується читачеві або глядачеві.

– ослаблення артикуляції ненаголошених звуків і зміна їх звучання.

8. Доберіть антонім до слова (слів): розвиток, створити, зовнішній, новий, потужний, поява

9. Знайдіть помилку у реченні 15, запишіть зредагований варіант слова/словосполучення.

Граматичний рівень

10. Визначте порядок слів у виділеному реченні.
11. Випишіть речення зі зворотним порядком слів.
12. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння від виділених прикметників (прислівників).

Орфографічний і пунктуаційний рівень

13. Оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА, поясніть вживання м'якого знака та апострофа.

14. Поставте закінчення в іменниках чоловічого роду II відміни однини.
15. Поясніть розділові знаки у реченні 2, 3, 5.

16. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Кочерган М.П. Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. Вступ до мовознавства. К.: Академія Видавничий центр, 2002. С. 45–46. 368 с.

Текст № 6

Мова є однією з/зі знакових систем. У цьому легко переконатися, взявши до уваги той факт, що будь-який знак іншої семіотичної системи можна передати словом чи якимось іншим мовним виразом. Так, скажімо, можна показати на двері, а можна цей знак замінити словом «вийдіть». Однак не все, що є у/в мові, можна вважати знаком, а лише те, що служить для передачі інформації. Окремо взяти звуки мови не є знаками, бо вони нічого не означають. Вони мають план вираження і/й не мають план...(а/у) змісту...(а/у). Тому спілкуватися за допомогою лише окремих звуків неможливо. Немає підстав вважати повноцінним знаком і/й морфему, бо самотійно вона, як правило, значення не виражає, а тільки в/у складі слова. Так, зокрема, визначити, яке значення має ізол...овано взяте закінчення –а, неможливо, тоді як в/у складі конкретних слів воно легко встановлюється. Морфема не може самотійно реалізувати своє значення, тому її називають напівзнаком. Лексема (слово) має план вираження і/й план зміст...(а/у), який реалізується самотійно, тому лексему вважають справжнім знаком. Лексема як знак складається із/з незнаків (фонем). За допомогою обмеженого числа фонем можна створити необмежену кількість знаків (лексем). В/У цьому виявляється так званий принцип мовної економії. *Речення не можна вважати знаком, бо воно складається із/зі знаків і/й належить до рівня структури.* 8. Мовні знаки, як й/і знаки других семіотичних систем, є умовними, довільними. Вони не мають органічного зв...язк...(а/у) з/із явищами, які позначають. Про умовність мовних знаків свідчить й/і те, що одне й/і те саме поняття в/у різних мовах позначається різними звуковими комплексами і, навпаки, однакові звукові комплекси у/в різних мовах мають різне значення. Однак мова як знакова система відрізняється від усіх інших знакових систем. Вона на відміну від інших знакових систем, які є штучними, особлива, дуже **складна** природна знакова система. Ця особливість стосується не тільки її структури, яка має багаторівневу організацію, а й/і багатство її функцій. Мова є універсальною, всеосяжною знаковою системою. Будь-яку іншу знакову систему можливо передати мовою, а навпаки зробити неможливо. В/Усе, що ми можемо передати за допомогою мови, неможливо передати ні дорожніми сигналами, ні математичною чи хімічною символікою, ні навіть тими знаковими системами, які є похідними від мови (азбука Морзе, мова жестів тощо).

Невербальні форми спілкування (міміка, жести) є допоміжними, супровідними щодо мови засобами.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте підстиль НС.
2. Доберіть заголовки до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Розбийте текст на абзаци.

Акцентуаційний рівень: поставте наголос у підкреслених словах.

Лексичний рівень

5. Доберіть український відповідник до слів: невербальний, організацію (багаторівневу), сигнал, комплекси (звукові), семіотичний, лексема, органічний, інформація, структура.

6. Доберіть синоніми до слова (слів): штучний, особливий, однаковий, вираз, спілкуватися.

7. За дефініцією визначте термін:

– рух тіла чи рук, який супроводжує людську мову для підсилення її виразності або має значення певного знака, сигналу; взагалі рух руки або тіла.

– умовне позначення явища, поняття, ідеї; художній образ, який умовно передає певну думку, почуття.

– система словесного вираження думок і почуттів, яка має певну звукову й граматичну будову і є засобом спілкування людей; мовлення, властиве комусь, манера говорити.

– слово як самостійна смислова одиниця, що розглядається в мовознавстві в усій сукупності своїх форм і значень.

– найменша значуща частина слова, що складається з однієї або кількох фонем.

8. Доберіть антонім до слова (слів): штучний, особливий, складний, різний.

9. Знайдіть помилку у реченні 8, запишіть зредагований варіант слова/словосполучення.

10. Випишіть фахові терміни. Визначте, якими частинами мови вони виражені.

Граматичний рівень

11. Визначте порядок слів у виділеному реченні.

12. Випишіть речення зі зворотним порядком слів.

13. Утворіть усі можливі форми ступенів порівняння від виділених прикметників (прислівників).

Орфографічний і пунктуаційний рівень:

14. Оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА, поясніть вживання м'якого знака та апострофа.

15. Поставте закінчення в іменниках чоловічого роду II відміни однини.

16. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Вступ до мовознавства. Кочерган М.П. Підручник для студентів вищих навчальних закладів освіти. К.: Видавничий центр Академія. С. 29–30. 2002 с.

Текст № 7

РІЗНОВИДИ РАДІОМОВЛЕННЯ

1. За сферами безперечно діяльності всі програми радіо/організацій України можна поділити на суспільно-політичні художньо/мистецькі рекламні.

Зрозуміло що цей поділ де/що умовний він зроблений переважно за предметно/тематичним принципом. **3.** Перша сфера далі поділяється за іншими **засадами** функціональна з якою метою? й адресна для кого?. **4.** Друга сфера поділяється на складові літературу драму музику тобто в основі предметно/тематична ознака що **(відображається, відбивається, висвітлюється)** що є змістовною ознакою програми.

II. 5. Може видатися, абстрагуючись від назв цих двох сфер радіомовлення — "суспільно-політичне" та "художньо/мистецьке", — що **(інша, друга)** сфера мовлення не/суспільна, не/має політико-ідеологічного забарвлення. **6.** Це не/зовсім так. **7. Діапазон прояву(а)** ідеолого-політичних тенденцій простежується у відборі тих чи інших **творів** для **ефіра(у)** і виконавців, у пла-ново передбаченій підготовці музичного **"фона(у)"** того чи іншого мовлення.

"Журналіст, обдарований, але хиткий у своїх патріотичних почуваннях, не є придбанням для журналістики", — зазначав С. Сірополко.

III. 9. Радіомовлення — це складне, багатогранне, поліфункціональне видавництво. **10. [Специфічний]** його характер полягає в тому, що воно є виробником національно-духовних цінностей у досить/таки великих **(обсягах, об'ємах)**. **11.** Зібрані разом програми одного дня склали би декілька томів. **12.** Таке виробництво також має свою внутрішню структуру, свій розподіл праці **(багаточисельний, численний)** загін радіожурналістів — кореспондентів, репортерів, оглядачів, коментаторів, редакторів, а також операторів, дикторів, акторів та інших співпрацівників, які забезпечують безперервну дію "ефірного конвеєра". **13.** Від технологічної структури

радіовидавництва також до певної міри залежить запропонований поділ українського радіомовлення на види.

ІV. 14. Радіожурналісти в **[інформаційних]** випусках оперативно розповідають про факти, події, що відбуваються в Україні та світі. **15.** Вони охоплюють політику, економіку, науку, літературу, мистецтво, музику, спорт, релігію, право, міжнародні відносини, побут, відпочинок тощо.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Знайдіть в I абзаці помилку, яка порушує такий критерій мовної культури, як чистота. Відредагуйте речення.

Лексичний рівень

3. У реченні 1, 4, 10, 12 оберіть слово, яке б відповідала змісту речення.
4. До виділеного шрифтом слова з I абзацу (речення 3) підберіть запозичений еквівалент.
5. До виділеного напівжирним шрифтом слова з II абзацу підберіть український відповідник.
6. Підкреслене і виділене напівжирним шрифтом слово у II в абзаці включіть до синонімічного ряду.

Граматичний рівень

7. Слова, подані в квадратних дужках в 10 і 14 реченнях, поставити: перше – у просту форму найвищого ступеня порівняння; друге – у складену форму вищого ступеня.
8. Випишіть підкреслені слова, знявши скісну риску і оформивши написання разом, окремо або через дефіс.
9. В останньому абзаці в кожному реченні визначити порядок розташування слів.
10. Речення 11 трансформувати так, щоби з'явився відокремлений дієприкметниковий зворот.
11. Випишіть іменники чол. роду (виділені курсивом і напівжирним шрифтом), обравши із дужок правильний варіант закінчення.
12. Знайдіть у тексті пряму мову та трансформуйте її в непряму.

Орфографічний і пунктуаційний рівень

13. Перепишіть речення I абзацу, розставивши розділові знаки.

14. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Із розділу 6 «Різновиди радіомовлення», який уміщено на сторінках 157–158 у підручнику Лизанчука В.В. «Основи радіомовлення», виданому у Львові у видавництві «Знання». Підручник вийшов друком у 2006 році на 628 сторінках.

Текст № 8

1. У сфері літературного редагування відбувається опредмечення комунікативно/інформаційних потреб суспільства керувати інформаційною системою керувати процесами **комунікації** в суспільстві потреба суспільного захисту інформаційних систем тощо. 2. До/речі підготовка редакторських кадрів обов'язково повинна включати розвиток і виховання названих суспільних потреб під/час читання дисциплін ідеологічного спрямування. 3. На факультетах журналістики й **редагування** необхідно читати окремий курс про суспільні інформаційні процеси регулювання інформаційних процесів розкриваючи роль й етику редактора при втручанні в суспільні інформаційні процеси. 4. Разом з тим мотиваційний аспект аналізу суспільної діяльності має **[глибокий]** інтимний зміст оскільки суспільні потреби реалізуються через потреби конкретних осіб.

II. 5. Ознакою гармонії особи і суспільства є факт використання одного й того ж предмета для задоволення як власних, так і суспільних потреб. 6. Ідеальним, звичайно, є випадок, коли суспільно/виробничі мотиви збігаються з особистими, а фахівець живе виробництвом, як своїм власним життям, або робота фахівця – це і є його особисте життя. 7. Тобто виробник має високі суспільні потреби, мотиви, цілі, смисли. 8. Якщо робота редактора над текстом **твор(у,а)** приносить редакторові **[добрий]** заробіток й дає належний соціальний захист, якого потребує редактор як людина, то суспільно/виробнича діяльність від того тільки виграє і відбувається природне задоволення суспільних потреб. 9. Якщо ж особисті потреби й мотиви не збігаються з суспільними, то наявний конфлікт між людиною як особистістю і людиною як виробником, фахівцем. 10. Цей соціально/психологічний конфлікт має різні вияви й прояви, все залежить від соціального **статус(а,у)** людини, її психології, її громадянської зрілості, її політичного спрямування й суспільної орієнтації. 11. Безперечно, будь/яке суспільство, будь/яка соціальна група, будь/яке виробництво вимагає від людини уміння швидко адаптуватися до суспільно/виробничих потреб, само/пожертви заради спільної справи.

III. 12. Мотиваційний аспект діяльності редактора найбільш ідеологізована сфера його праці. Саме на цьому етапі роботи, коли спрацьовують механізми мотивації, проявляються ідеологічні погляди редактора, його ставлення до своєї праці.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.

2. Доберіть заголовки до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Знайдіть у I абзаці помилки, які порушують такий критерій мовної культури, як доступність. Відредагуйте речення.

Лексичний рівень

5. До виділеного напівжирним шрифтом і курсивом слова в I абзаці доберіть синоніми.
6. До виділеного напівжирним шрифтом слова з I абзацу доберіть український відповідник.
7. За дефініцією визначте термін:
...- особа, яка виправляє, опрацьовує, готує до друку текст, рукопис.
- обмін інформацією; спілкування, зв'язок
8. Доберіть антонім до слова (слів): керувати, соціальний.

Граматичний рівень

9. Випишіть підкреслені слова, знявши скісну риску і оформивши написання разом, окремо або через дефіс.
10. Випишіть іменники чол.роду (виділені курсивом та напівжирним шрифтом), обравши із дужок правильний варіант закінчення.
11. Слова, подані в квадратних дужках у 4 і 8 реченнях, поставити: перше – у просту форму найвищого ступеня порівняння; друге – у складену форму вищого ступеня.
12. Знайдіть речення у якому пропущено тире між підметом і присудком.

Орфографічний і пунктуаційний рівень

13. Перепишіть речення з I абзацу, розставивши розділові знаки.
14. **Зробіть бібліографічний опис джерела**, використовуючи подані елементи бібліографії: Із розділу «Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування», який уміщено на сторінках 81–82 у підручнику В.В.Різуна «Літературне редагування», виданому в Києві у видавництві «Либідь». Підручник вийшов друком у 1996 році на 240 сторінках.

Текст № 9

1. Якими б важливими не/були організаторські здібності журналіста яким би вагомим не був вклад працівника редакції у створенні відповідної атмосфери у редакційному колективі яким би контактабельним і пробивним не був співробітник газети головне що робить його професіоналом у сфері масової комунікації це вміння правдиво **[оперативно]** аргументовано

яскраво і переконливо писати говорити і показувати якщо йдеться про аудіо/візуальні засоби інформації.

II. 2. Здатність ця може бути більшою або меншою. **3.** Вона може усвідомлюватись чи ні самою особою. **3.** Ця здатність може бути виявленою змолоду, а не/рідко так і залишається не/розкритою чи нерозвиненою.

III. 4. Але й серед тих, у кого явні літературні задатки, хто, як кажуть, володіє пером, трапляються особистості із особливими нахилами. **5.** Одні тяжіють до ґрунтовного наукового *аналізу(а)* і спокійного вдумливого *опису(а)* природних і соціальних явищ. **6.** Такі переважно обирають науку. **7.** Інші схильні до образного, художнього осмислення життя і тому пробують свої сили поезії чи прозі. **8.** А є й такі, які не можуть мовчати, які прагнуть негайно поділитися своїми думками із сучасниками і які шукають для цього трибуну. **9.** Не всі з них стають журналістами/професіоналами. **10.** Більше того, практика свідчить, що одна і та ж людина може бути і вправним журналістом, і вдумливим дослідником - соціологом чи істориком, і не/поганим белетристом. **11.** Але є й крайнощі, коли [**талановитий**] художник не може впоратись з елементарним репортажем, а майстер журналістського слова терпить **фіаско**, коли береться за роман чи драму. **12.** Не говоримо вже про ті щасливі випадки, коли видатні мислителі, філософи, політологи довго не поривали із газетою, журналом чи навіть телебаченням, а політики здобували особливу славу саме завдяки мас/медіа.

IV. 13. І все/ж, кожен із видів літературної праці має свою специфіку, вимагає своєрідних задатків. **14.** Літературна робота в журналістиці не/належить до найскладніших. **15.** Нерідко вона видається навдивовижу простою. **16.** Не/будучи найскладнішим видом літературної творчості, журналістика, за загальним визнанням, є водночас найважчим її видом.

V. 17. *Журналіст* має бути всебічно обізнаною людиною, бути якоюсь мірою універсалом, бачити зв'язки між різними явищами.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Доберіть заголовок до тексту.
3. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
4. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.

Лексичний рівень

5. До виділеного напівжирним шрифтом і курсивом слова в V абзаці доберіть синоніми.
6. До виділеного напівжирним шрифтом слова з III абзацу доберіть український відповідник.
7. Доберіть антонім до слова (слів): мовчати, своєрідний, складний, різний

8. За дефініцією визначте термін:
... - інформаційний жанр публіцистики, оперативне повідомлення кореспондента (репортера) з місця події в пресі, радіо, по телебаченню.

Граматичний рівень

9. Слова, подані в квадратних дужках у 1 і 11 реченнях, поставити: перше – у просту форму найвищого ступеня порівняння; друге – у складену форму вищого ступеня.

10. Знайдіть речення, трансформували яке, ви повинні поставити тире між підметом і присудком.

11. Випишіть іменники чол.роду (виділені курсивом та напівжирним шрифтом), обравши із дужок правильний варіант закінчення.

Орфографічний і пунктуаційний рівень

12. Випишіть підкреслені слова, знявши скісну риску і оформивши написання разом, окремо або через дефіс.

13. Перепишіть речення з I абзацу, розставивши розділові знаки.

14. Зробіть бібліографічний опис джерела, використовуючи подані елементи бібліографії: Із розділу «Журналістика як вид творчої діяльності», який уміщено на сторінках 12-13 у навчальному посібнику В.Й.Здоровеги «Теорія і методика журналістської творчості», виданому в Львові у видавництві «ПАІС». Посібник вийшов друком у 2000 році на 180 сторінках.

Текст № 10

МЕХАНІЗМИ РЕДАКТОРСЬКОЇ ПРАЦІ ТА ЇХ ТЕОРЕТИЧНЕ ОБҐРУНТУВАННЯ

1. У/В сфері літературного редагування відбувається опредмечення комунікативно/інформаційних потреб суспільства керувати інформаційною системою керувати процесами **комунікації** в/у суспільстві потреба суспільного захисту інформаційних систем тощо. **2. До/речі** підготовка редакторських кадрів обов'язково повинна включати розвиток **і/ї** виховання названих суспільних потреб під/час читання дисциплін ідеологічного спрямування. **3.** На факультетах журналістики **ї/ї редагування** необхідно читати окремий курс про суспільні інформаційні процеси регулювання інформаційних процесів розкриваючи роль й етику редактора при втручанні в/у суспільні інформаційні процеси. **4.** Разом з/із тим мотиваційний аспект аналіз(**у/а**) суспільної діяльності має **ї/ї** глибокий інтимний зміст оскільки суспільні потреби реалізуються через потреби конкретних осіб.

II. 5. Ознакою гармонії особи і суспільства є факт використання одного й того ж предмет(**у/а**) для задоволення як власних, так і суспільних потреб.

6. Ідеальним, звичайно, є *випадок*, коли суспільно/виробничі мотиви збігаються з особистими, а фахівець живе виробництвом, як своїм власним життям, або робота фахівця - це і є його особисте життя. 7. Тобто виробник має високі суспільні потреби, мотиви, цілі, смисли. 8. Якщо робота редактора над текстом *твор(у,а)* приносить редакторові добрий *заробіток* й дає належний соціальний *захист*, якого потребує редактор як людина, то суспільно/виробнича діяльність від того тільки виграє і відбувається природне задоволення суспільних потреб.

Якщо ж особисті потреби й мотиви не співпадають із суспільними, то наявний *конфлікт* між людиною як особистістю і людиною як виробником, фахівцем. 10. Цей соціально/психологічний конфлікт має різні вияви й прояви, все залежить від соціального *статус(а,у)* людини, її психології, її громадянської зрілості, її політичного спрямування й суспільної орієнтації. 11. Безперечно, будь/яке суспільство, будь/яка соціальна група, будь/яке виробництво вимагає від людини уміння швидко *адаптуватися* до суспільно/виробничих потреб, само/пожертви заради спільної справи.

III. 12. Мотиваційний аспект діяльності редактора – найбільш ідеологізована сфера його праці. Саме на цьому етапі роботи, коли спрацьовують механізми мотивації, проявляються ідеологічні погляди редактора, його ставлення до своєї праці.

Завдання до тексту

Композиція тексту

1. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.
2. Визначте типологічну будову тексту (науковий опис, наукова розповідь, науковий роздум).
3. Визначте, який стиль і підстиль репрезентує запропонований текст.

Лексичний рівень

4. У 9 та 10 реченнях знайдіть слова, які можуть входити до паронімічної пари. Підберіть паронім, включіть до контексту, який дозволить виявити лексичне значення кожного слова.
5. До виділеного напівжирним шрифтом і курсивом слова в I абзаці доберіть синоніми.
6. До виділених напівжирним шрифтом слів з 1 та 9 речень доберіть українські відповідники.
7. Знайдіть у I абзаці помилки, які порушують такий критерій мовної культури, як доступність, а в 9 реченні – неправильно вжите слово. Відредагуйте речення.

Граматичний рівень

8. Випишіть підкреслені слова, знявши скісну риску і оформивши написання разом, окремо або через дефіс.

9. Випишіть із абзацу II іменники чол.роду (виділені курсивом та напівжирним шрифтом), обравши із дужок правильний варіант закінчення або поставивши в род. відмінок однини.

10. У VI абзаці оберіть правильний варіант прийменників У/В, З/ ЗІ/ ЗО/ ІЗ, сполучників І/Й/ТА.

Орфографічний і пунктуаційний рівень

11. Перепишіть речення з I абзацу, розставивши розділові знаки.

12. Поясніть розділові знаки у реченні 8.

13. **Зробіть бібліографічний опис джерела**, використовуючи подані елементи бібліографії: Із розділу «Механізми редакторської праці та їх теоретичне обґрунтування», який уміщено на сторінках 81–82 у підручнику В.В.Різуна «Літературне редагування», виданому в Києві у видавництві «Либідь». Підручник вийшов друком у 1996 році на 240 сторінках.

ТЕСТИ

1. Знайдіть правильний переклад сталих виразів наукового стилю:

- а) к таким понятиям относятся... – до таких понять належать...;
- б) оказать влияние – вплинути; в) следовать примеру – слідувати прикладу;
- г) следует выполнить – належить виповнити.

2. Знайдіть правильний переклад сталих виразів наукового стилю:

- а) из теоремы следует – з теорема випливає; б) сделать возможным – зробити дійсним; в) сделать невозможным – зробити недійсним; г) следует отметить – слід зауважити.

3. Знайдіть правильний переклад сталих виразів наукового стилю:

- а) требуются специальные приемы – необхідні спеціальні заходи;
- б) включая пользователей – включно користувачів; в) терминами являются слова ... – термінами є слова...; г) учитывая то что – рахуючи те.

4. Знайдіть рядки з правильними українськими відповідниками до термінів іншомовного походження:

- а) бібліотека – книгосховище, резолюція – рішення; б) інкримінувати – звинувачувати, артикулювати – виражати; в) бібліотека – книгозбірник, резолюція – вирішення; г) інкримінувати – приписати, артикулювати – промовляти.

5. Знайдіть рядки з правильними українськими відповідниками до термінів іншомовного походження:

- а) релятивний – відносний, релевантний – істотний, доречний;
- б) рецепція – сприйняття, компонент – складник; в) релятивний – відповідний, релевантний – відносний; г) рецепція – приймання, компонент – збірник.

6. Знайдіть варіант з неправильними словосполученнями:

- а) по-перше, по-друге, по-третє з одного боку, з другого боку, насамперед, передусім, спочатку, також, тепер, водночас нарешті, на кінець, у даній роботі; б) очевидно, безумовно, без сумніву, безперечно, напевне, певно, певна річ, звичайно, (як) відомо, мабуть; в) спочатку, потім, тепер, насамперед, перш ніж, після того як, одночасно, наприкінці; г) оскільки, тому, відтак, таким чином, отже, внаслідок, в результаті.

7. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають зіставлення, протиставлення в науковому тексті:

- а) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, цебто, разом з тим, точніше, зауважмо; б) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, підсумовуючи; в) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли; г) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім.

8. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають доповнення, уточнення в науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, тобто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

9. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають узагальнення, висновок у науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, цебто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси впливає висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

10. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають ілюстрацію до сказаного в науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, тобто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

11. У якому варіанті всі сполучення правильно перекладені українською мовою з російської?

а) відшкодування збитків, сплатити борг, безналічний розрахунок; б) приватне підприємство, вилучати з обігу, оприходувати налічні; в) джерело фінансування, маркування товару, часна власність; г) орендні стосунки, марна праця, зовнішньоторгівельна організація.

12. У якому рядку всі сполучення слів є сталими конструкціями ділового стилю?

а) брати участь, вивчати обстановку, подати позов, бажати добра, сказати згарячу; б) розробити заходи, визначити розмір, залагодити справу, довести до відома, довести до відчаю; в) ухвалити наступне, з'ясувати питання, зрозуміти правильно, ділитися враженням, узгодити з директором; г) згідно з наказом, відповідно до угоди, на виконання рішення, скасувати наказ, порядок денний.

13. Нормативним є вживання таких сполучень:

а) у відповідності до, згідно, взяти участь; б) відповідно до, згідно з, взяти участь; в) відповідно, згідно з, приймати участь.

14. Нормативними є вживання таких словосполучень:

а) торгуючі організації, здавати экзамени, курси по вивченню української мови; б) торговельні організації, складати экзамени, курси з вивчення української мови; в) торговельні організації, здавати экзамени, курси по вивченню української мови.

15. Виберіть правильні варіанти слововживання:

а) оцінки по предметах, працюють по обраних спеціальностях, гід по магазинам; б) оцінки з предметів, працюють за обраними спеціальностями, гід по магазинах; в) оцінки по предметах, працюють за обраними спеціальностями, гід по магазинам.

16. Нормативним є таке слововживання:

а) вільна вакансія, написати свою автобіографію, захисний імунітет; б) вакансія, написати автобіографію, імунітет; в) вільна вакансія, написати автобіографію, імунітет.

17. Нормативним є вживання таких словосполучень:

а) телерадіомовна кампанія, виборча компанія, весела компанія, посівна кампанія; б) телерадіомовна кампанія, виборча кампанія, весела компанія, посівна компанія; в) телерадіомовна компанія, виборча кампанія, весела компанія, посівна кампанія.

18. У якому реченні допущено помилку?

а) ліки приймайте згідно з приписом лікаря; б) профілактика захворювань – одне із завдань лікаря; в) кардіограму зробили за п'ять хвилин; г) адрес діагностичного кабінету.

19. Виберіть рядок, у якому всі словосполучення вжиті правильно:

а) проректор по науковій роботі, по непередбачуваним обставинам, порядок денний; б) порядок денний, через недбалість, у святкові дні; в) надіслати по пошті, страйкуючі на майдані люди, відстаючий учень; г) у відповідності до ст. 10 Конституції України, вірна відповідь, біжучий рядок.

20. У якому рядку допущено помилку?

а) поступив факс, заважати працювати, ставлення до пацієнтів; б) відкрив лікарняний лист, відношення процентне, передплата газет; в) відчинив двері, перекладати українською мовою, надійшов поштовий переказ; г) відчинив вікно, добре ставлення, плутати кольори.

21. У якому рядку є неправильна приєднаникова конструкція?

а) за свідченням; проректор з наукової роботи; семінар по поліпшення навчального процесу; б) за дорученням; з усякого приводу; настанови з цього питання; в) родич по чоловікові; курс лекцій з філософії; викликати у службових справах; г) надіслати поштою; по знайомству; на тему; на замовлення.

22. Виберіть рядок, у якому всі словосполучення вжиті правильно:

а) брати участь, приймати участь, заключати договір; б) брати участь, укладати договір, на мою думку; в) я рахую, учбовий відділ, військові дії; г) вищий учбовий заклад, військова доктрина, дякуючи підтримці.

23. Виберіть правильні варіанти слововживання:

а) три гола, два коментаря, двадцять чотири автомобіля; б) три голи, два коментарі, двадцять чотири автомобілі; в) три голів, два коментарів, двадцять чотири автомобілів.

24. У якому реченні є стилістична помилка?

а) це мій давній друг; б) я мешкаю в новому будинку; в) пробачте, я ненароком зачепила Вас; г) я вибачаюсь, що не прийшла вчасно.

25. У якому реченні допущено помилку?

а) він був моїм найкращим товаришем; б) пацієнт на протязі двох тижнів приймав обліпихову олію; в) незважаючи на усі протиепідемічні заходи, інфекція поширювалася; г) профілактика захворювань – одне із завдань лікаря.

26. Знайдіть варіант з неправильними словосполученнями:

а) по-перше, по-друге, по-третє з одного боку, з другого боку, насамперед, передусім, спочатку, також, тепер, водночас нарешті, на кінець, у даній роботі; б) очевидно, безумовно, без сумніву, безперечно, напевне, певно, певна річ, звичайно, (як) відомо, мабуть; в) спочатку, потім, тепер, насамперед, перш ніж, після того як, одночасно, наприкінці; г) оскільки, тому, відтак, таким чином, отже, внаслідок, в результаті.

27. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають зіставлення, протиставлення в науковому тексті:

а) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, цебто, разом з тим, точніше, зауважмо; б) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, підсумовуючи; в) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли; г) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім.

28. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають доповнення, уточнення в науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, тобто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

29. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають узагальнення, висновок у науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, цебто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси впливає висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

30. Знайдіть варіант зі словосполученнями, які виражають ілюстрацію до сказаного в науковому тексті:

а) так само, як і як.., так і проте, але, навпаки, в той самий час, однак, втім; б) водночас, зокрема, крім того, щоправда, наприклад, як-от, тобто, разом з тим, точніше, зауважмо; в) отже, таким чином, відтак, узагальнюючи сказане, з розглянутого можна зробити такі висновки, зважаючи на викладене вище, звідси, звідси висновок, підсумовуючи; г) наприклад, так, проілюструємо це на, наведемо (подамо) кілька прикладів, опишемо кілька випадків, коли.

31. У якому варіанті всі сполучення правильно перекладені українською мовою з російської?

а) відшкодування збитків, сплатити борг, безналічний розрахунок; б) приватне підприємство, вилучати з обігу, оприходувати налічні; в) джерело фінансування, маркування товару, часна власність; г) орендні стосунки, марна праця, зовнішньоторгівельна організація.

32. У якому рядку всі сполучення слів є сталими конструкціями ділового стилю?

а) брати участь, вивчати обстановку, подати позов, бажати добра, сказати згарячу; б) розробити заходи, визначити розмір, залагодити справу, довести до відома, довести до відчаю; в) ухвалити наступне, з'ясувати питання, зрозуміти правильно, ділитися враженням, узгодити з директором; г) згідно з наказом, відповідно до угоди, на виконання рішення, скасувати наказ, порядок денний.

33. У котрому рядку всі подані слова є синонімами?

а) Унікальний, оригінальний, винятковий, ексклюзивний, особливий.
б) Стереотипний, однотипний, типовий, шаблонний, комплексний.
в) Помилка, похибка, погрішність, огріх, випадковість.
г) Шукати, знаходити, нищпорити, розшукувати, відшукувати.

34. Нормативним є таке слововживання:

а) вільна вакансія, написати свою автобіографію, захисний імунітет;
б) вакансія, написати автобіографію, імунітет;
в) вільна вакансія, написати автобіографію, імунітет.

35. Нормативними є вживання таких словосполучень:

а) торгуючи організацією, здавати екзамени, курси по вивченню української мови;
б) торговельні організації, складати екзамени, курси з вивчення української мови;
в) торговельні організації, здавати екзамени, курси по вивченню української мови.

36. Нормативним в іменниках є такий наголос:

а) діалог, кіло́метр, недоторканність, пізнання;
б) діалóг, кіломе́тр, недоторка́нність, пізна́ння;
в) діа́лог, кіло́метр, недото́рканність, пізна́ння.

37. У котрих реченнях є порушення логічності думки?

- а) Святковий кептар традиційно має білий колір.
- б) Ми радіємо й гордимось успіхами наших друзів.
- в) У святкуванні ювілею письменника взяли участь учні і молодь.
- г) На зустріч із учнями нашого класу прийшли письменники і поети.

38. У котрому реченні є порушення логічності думки?

- а) Більш за все я люблю і захоплююсь вивченням мов.
- б) Чоловік любив і тішився своїми дітьми
- в) Коні порскали і дзвеніли вудилами.
- г) Він узяв жердину і забив її сокирою в землю.

39. У котрому рядку є помилка у вживанні слів?

- а) Сучасна медицина впоралася зі страшними інфекційними хворобами.
- б) Його пропозицію одобрили повністю.
- в) Відповідь правильна, але неповна.

40. У котрих рядках є помилка у вживанні слів?

а) Дівчинка робила покупки зі списком і вичеркувала з нього те, що купила.

- б) Високі гори були залиті яскравим сонцем.
- в) Усі повинні це зробити, немає виключення із правил.

41. У котрих рядках є помилка у вживанні слів?

- а) Чимало води сплигло з того часу.
- б) Підприємство має багаточисленні пропозиції щодо послуг.
- в) Ми приймаємо участь у багатьох культурних заходах.

42. У котрих реченнях є помилки у вживанні слів?

- а) Вона боліє дуже часто, але бере участь у роботі гуртка.
- б) Мій брат написав оголошення в газету.
- в) В скільки годин ми збираємося на суботник біля школи?

43. У котрих рядках є помилка у вживанні слів?

- а) Яка ваша любима телепередача?
- б) Офіційна церемонія зустрічі відбулася біля Маріїнського палацу.
- в) Такий пристрій може зробити любий із нас.

44. У котрих реченнях є помилка у вживанні слів?

- а) Рік тому назад саме в цей час дозрівали вишні.
- б) Дівчата розмовляли пошепки.
- в) Мама ходить на круглосуточне чергування.

45. У котрих реченнях є помилки у вживанні слів?

- а) Голова ознайомив із слідуючим порядком дня.
- б) Хлопчикові стало чуть-чуть сумно.
- в) Криниці люди вважають священними, як і воду.

46. У котрих реченнях є помилки у вживанні слів?

- а) Ще триває підписка газет і журналів.
- б) Перші школи на території України виникли ще в часи Київської Русі.
- в) Прийміть міри по затриманню злочинця.

47. У котрих реченнях є помилки у вживанні слів?

- а) Дівчина приймає участь у багатьох міроприємствах.

- б) Мені треба відіслати заказний лист.
- в) Зараз у сільському господарстві воли майже не використовуються.

48. У котрих реченнях є помилка у вживанні слів?

- а) У садку вже цвітуть черешні.
- б) Пора братись до роботи, досить віддихати.
- в) Позвольте запитати, котра тепер година.

49. У котрих реченнях є помилка у вживанні слів?

- а) Петро погано відноситься до свого молодшого брата.
- б) Він обережно переходив через дорогу.
- в) Слід виразно писати адрес на конверті.

50. У котрому реченні є помилка у вживанні слів?

- а) Хлопчик взяв більшу половину пиріжка і віддав сестричці.
- б) М'ята та материнка мають неповторні запахи.
- в) На цих зборах присутність усіх обов'язкова.

**Перелік питань до модульної контрольної роботи № 1 з дисципліни
«Редагування й коректура наукового тексту»**

1. Предмет курсу та основні завдання.
2. Становлення редагування наукового тексту як професійної діяльності.
3. Українське редагування в другій половині ХХ століття.
4. Етапи розвитку літературного редагування.
5. Поняття теорії редагування.
6. Галузі теорії редагування.
7. Специфіка праці редактора.
8. Основні завдання редактора.
9. Етапи роботи редактора над текстом.
10. Програма діяльності літературного редактора.
12. Специфіка читання тексту редактором.
13. Поняття правки.
14. Завдання правки.
15. Типологія правки.
16. Методичні вимоги до правки.
17. Поняття коректурних знаків.
18. Види коректурних знаків.
19. Державний стандарт коректурних знаків.
20. Техніка коректури.

**Перелік питань до модульної контрольної роботи № 2 з дисципліни
«Редагування й коректура наукового тексту»**

1. Поняття коректурних знаків.
2. Види коректурних знаків.
3. Державний стандарт коректурних знаків.
4. Техніка коректури.
5. Коректор як учасник редакційно-видавничого процесу, його обов'язки.
6. Складові компетенції коректора.
7. Специфіка коректорського читання відбитків.
8. Способи коректорського читання.
9. Об'єктивний процес комп'ютеризації видавничої справи і суб'єктивні чинники створення „революційної” теорії видавничої справи та редагування.
10. Позитиви і негативи так званого екранного редагування.
11. Типологічний ряд довідкових видань.
12. Особливості побудови текстової частини словників, довідників, енциклопедій.
13. Особливості редакторської підготовки матеріалів.

14. Поняття факту у творі.
15. Види фактів.
16. Особливості редагування цитатного матеріалу.
17. Вимоги до оформлення цитат.
18. Бібліографічні посилання, їх види.
19. Специфіка редагування бібліографічних посилань.
20. Особливості редакторської підготовки матеріалів.

Перелік питань для підсумково контролю

1. Предмет курсу та основні завдання.
2. Становлення редагування наукового тексту як професійної діяльності.
3. Українське редагування в другій половині ХХ століття.
4. Етапи розвитку літературного редагування.
5. Поняття теорії редагування. Галузі теорії редагування.
6. Специфіка праці редактора. Основні завдання редактора.
7. Етапи роботи редактора над текстом.
8. Програма діяльності літературного редактора.
9. Специфіка читання тексту редактором.
10. Поняття правки. Завдання правки.
11. Типологія правки. Методичні вимоги до правки.
12. Поняття коректурних знаків. Види коректурних знаків.
13. Державний стандарт коректурних знаків.
14. Техніка коректури.
15. Поняття коректурних знаків. Види коректурних знаків.
16. Коректор як учасник редакційно-видавничого процесу, його обов'язки.
17. Складові компетенції коректора. Способи коректорського читання.
18. Об'єктивний процес комп'ютеризації видавничої справи і суб'єктивні чинники створення «революційної» теорії видавничої справи та редагування.
19. Позитиви і негативи так званого екранного редагування.
20. Типологічний ряд довідкових видань.
21. Особливості побудови текстової частини словників, довідників, енциклопедій.
22. Особливості редакторської підготовки матеріалів.
23. Поняття факту у творі. Види фактів.
24. Особливості редагування цитатного матеріалу. Вимоги до оформлення цитат.
25. Бібліографічні посилання, їх види.